

فصل چهارم

برآوردهای ایجاد یک کارگاه کوچک تولیدی

هدف‌های رفتاری : در پایان این فصل از فرآگیر انتظار می‌رود :

۱- اطلاعات کلی در زمینه‌های فنی و اقتصادی را برای اجرای طرح جمع‌آوری

کند؛

۲- مواد اولیه مورد نیاز برای تولید محصول را برآورد نماید؛

۳- تعداد ماشین‌های مورد نیاز خط تولید را برآورد نماید؛

۴- فضای مورد نیاز برای ساختن کارگاه را برآورد کند؛

۵- نیروی انسانی مورد نیاز را برآورد نماید؛

۶- انرژی مصرفی را برآورد نماید؛

۷- هزینه استهلاک ماشین‌ها، تجهیزات و ساختمان را برآورد کند؛

۸- سرمایه ثابت و سرمایه در گردش را برآورد نماید؛

۹- هزینه‌های ثابت و متغیر را برآورد نماید؛

۱۰- قیمت تمام شده و قیمت فروش محصول را برآورد کند؛

۱۱- برنامه‌زمان‌بندی اجرای طرح را به‌طور تقریبی برآورد کند.

زمان تدریس: ۲۰ ساعت

۴- برآوردهای ایجاد یک کارگاه کوچک تولیدی

پیشگفتار

قبل از هر اقدامی در زمینه ایجاد یک کارگاه باید اطلاعاتی را در موارد فنی و اقتصادی

جمع آوری کرد تا در مراحل مختلف ایجاد کارگاه از آنها استفاده کرد. این اطلاعات باید بر مبنای مطالعات علمی و عوامل تعیین کننده اقتصادی و فنی قرار داشته باشد، با توجه به وسعت طرح و میزان سرمایه گذاری قطعاً اطلاعات دقیق‌تری مورد نیاز است.

به کارگاه‌هایی که تولید ساخته‌های مورد نیاز جامعه را با استفاده از عوامل تولید انجام می‌دهد و دارای نیروی انسانی حدود ۱۰ نفر است، در اصطلاح کارگاه کوچک اطلاق می‌شود. در این نوع کارگاه‌ها تولید در بیشتر موارد براساس سفارش انجام می‌شود. طراحی کارگاه باید به گونه‌ای باشد که توانایی انجام سفارشات مورد انتظار را داشته باشد؛ بنابراین، منطقی به نظر می‌رسد برای آسان شدن مطالعه و برآورد ایجاد یک کارگاه کوچک، محصولی را که بیشتر احتمال سفارش آن وجود دارد، مبنای قرار داده و بر اساس آن مطالعه بازار، مشخصات محصول، روش و مراحل ساخت و... را انجام داد. براین اساس، در این فصل اطلاعات مورد نیاز برای احداث یک کارخانه یا کارگاه نسبتاً بزرگ را بررسی می‌کنیم تا اطلاعات جامع و کامل‌تری در اختیار ما قرار گیرد.

۱-۴- اطلاعات مورد نیاز برای اجرای طرح

۱-۱-۴- مطالعه بازار و پیش‌بینی فروش : قبل از انجام هرگونه فعالیتی در رابطه با طرح ایجاد یک واحد کارگاهی کوچک باستی محصول یا محصولاتی را که امکان تولید آن در کارگاه موجود باشد، برای تولید در آینده برگزید. در این مرحله لازم است تعدادی از محصولات تولید شدنی را با یکدیگر مقایسه کرد و پس از تعیین بهترین محصول برای تولیدهای غیرابنبوه، به جمع آوری اطلاعات بیشتری در مورد بازار آن محصول پرداخت.

بازار هر محصول به میزان عرضه و تقاضای آن محصول بستگی دارد. پس از برآورد تقریبی این دو کمیت و تخمین قیمتی مناسب برای آن محصول، باید سهمی از بازار را که تولیدات و کارگاه کوچک مورد نظر تحت پوشش قرار می‌دهد، برآورد کرد.

۲-۱-۴- ویژگی‌های محصول : در این مرحله، لازم است اطلاعات بیشتری در مورد محصول مورد نظر جمع آوری شود. این اطلاعات بیشتر جنبه‌ی فنی دارد و پس از بررسی ممکن است به تولید محصولی با ویژگی‌های بهتر بیانجامد. در این مرحله، با توجه به میزان تولید برآورد شده برای واحد مورد نظر می‌توان مقدار مواد اولیه مورد نیاز کارگاه را در طول یک سال برآورد کرد.

۳-۱-۴- تعیین روش ساخت : در این مرحله با استفاده از دانش فنی و روش‌های ساخت متداول برای تولید محصول در کارگاه‌های کوچک باید برای انتخاب بهترین روش ساخت اقدام کرد.

۴-۱-۴- برنامه‌ریزی بخش تولید : در این مرحله، باید اقدامات زیر به ترتیب انجام شود :

- تعیین نوع عملیات تولیدی مورد نیاز برای ساخت محصول
- انتخاب نوع و تعداد ماشین‌های تولیدی، تجهیزات و وسایل کمکی مورد نیاز
- تعیین زمان استاندارد برای انجام عملیات
- تعیین ایستگاه‌های کاری و استقرار مناسب ماشین‌ها
- تدوین لیست ماشین‌ها، تجهیزات، وسایل کمکی و نیروی انسانی موردنیاز بخش تولید
- برآورد مساحت اولیه مورد نیاز بخش تولید
- تعیین نوع و تعداد وسایل حمل و نقل

۵-۱-۴- برنامه‌ریزی بخش غیرتولید :

- بررسی و مطالعه روابط سازمانی درون واحد صنعتی
  - تعیین نیروی انسانی، لوازم و تجهیزات و مساحت موردنیاز بخش اداری و مالی
- ۶-۱-۴- مراحل ساخت :** برای تنظیم و برنامه‌ریزی روند تولید (ساخت قطعات و موتناژ قطعات) دسترسی به اطلاعات زیر ضروری است.

- نام قطعه

- تولید سالانه

- شرح مختصر هر عمل : منظور شرح مختصری از هر یک از عملیات تولیدی لازم جهت ساخت قطعه مورد نظر است.

- نام ماشین : منظور نام ماشین‌هایی است که در هریک از عملیات تولیدی به کار گرفته خواهد شد.

- نام تجهیزات و وسایل کمکی : منظور نام تجهیزات و وسایلی است که برای انجام هریک از عملیات تولیدی علاوه بر ماشین‌های تولیدی مورد نیاز است.

- زمان استاندارد : زمان استاندارد انجام هریک از عملیات تولیدی

- تولید در هر ساعت : منظور تعداد قطعات تولید شده در هر ساعت است.

۷-۱-۴- تجزیه و تحلیل مالی : شامل هزینه‌های مواد اولیه، حقوق و دستمزد، متفرقه، تأسیسات، ماشین‌ها، ساختمان‌ها، لوازم اداری و سیستم حمل و نقل.

با تدوین جدولهای هزینه‌ای، برآورد میزان سرمایه‌گذاری ثابت و نیز هزینه‌های استهلاک و به موازات آن، میزان سرمایه در گردش امکان پذیر خواهد بود. در این مرحله هم چنین باید به تدوین

صورت‌های مالی از قبیل پیش‌بینی سود و زیان، نرخ بازگشت سرمایه، هزینه‌های متغیر و نقطه سر بر سر تولید اقدام کرد.

۴-۱-۸ تدوین برنامه زمان‌بندی اجرای پروژه: پس از گرفتن موافقت اصولی باید زمان اجرای مراحل مختلف ایجاد کارگاه به شرح جدول ۴-۱ مشخص شود.

— برنامه زمان‌بندی اجرای پروژه

زمان اجرای پروژه یک سال در نظر گرفته شده است و ماه اول برای تهیه زمین و گرفتن تأییدیه‌ها است.

جدول ۱-۴— برنامه زمان‌بندی اجرای پروژه

۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۰	تهریه زمین و اخذ تأییدیه‌ها
													بررسی و تهیه نقشه‌های ساختمانی و محوطه‌سازی
													ساختمان‌سازی و محوطه‌سازی
													بررسی و تهیه نقشه‌های تأسیسات برقی
													بررسی و تهیه نقشه‌های تأسیسات مکانیکی
													اجرای تأسیسات برقی
													اجرای تأسیسات مکانیکی
													بررسی و انتخاب ماشین‌ها
													سفارش خرید
													واردات ماشین‌ها
													نصب ماشین‌ها
													راه اندازی و تولید آزمایشی

۴-۲- برآورد مواد اولیه

برای برآورد مواد اولیه مورد نیاز یک واحد تولیدی، باید اطلاعاتی به شرح زیر گردآوری کرد و سپس به تکمیل جدولی با عنوان ویژگی‌های مواد اولیه اقدام نمود.

- ۱- نام مواد اولیه
- ۲- ویژگی‌های فنی
- ۳- محل تأمین (داخل کشور - خارج از کشور)
- ۴- مقدار ماده اولیه لازم برای تولید یک واحد محصول
- ۵- مقدار تولید سالانه
- ۶- مقدار ماده اولیه برای تولید سالانه : حاصل ضرب ردیف (۴) در ردیف (۵)
- ۷- مقدار دور ریز و ضایعات : منظور درصدی از مواد اولیه و قطعاتی است که هنگام تولید محصول مورد نظر دور ریخته می‌شود یا احتمال دارد ضایع گردد.
- ۸- قیمت واحد :

مثال : در کارگاهی سالانه ۵۰۰۰۰ عدد ماکو اتومات مورد مصرف در صنایع نساجی با استفاده از چوب مرز باید تولید شود؛ اگر ابعاد هر ماکو را $5 \times 8 \times 7 / 5$ سانتی‌متر فرض کیم و میزان ضایعات تولید را 3% برآورد نماییم، میزان مصرف ارزش چوب سالانه کارگاه را مشخص کنید. (قیمت هر متر مکعب چوب مرز $1,200,000$ ریال است).

- نام مواد اولیه چوب مرز (مقاومت به خم و ضربه نسبتاً مناسب)
  - ویژگی‌های فنی تراورس به ابعاد $15 \times 25 \times 260$ سانتی‌متر
  - محل تأمین، داخل کشور (از طریق سازمان جنگل‌ها و مرتع کشور)
  - مقدار ماده اولیه لازم برای تولید یک واحد (یک ماکو اتومات)
- مترمکعب $3^{\circ} = 3000$ سانتی‌متر مکعب $= 5 \times 8 \times 7 / 5$
- مقدار تولید سالانه $50,000$ عدد ماکو اتومات
- مقدار ماده اولیه برای تولید یک سال : $150^{\circ} = 150,000 \times 0.3 = 45,000$ مترمکعب
- مقدار دور ریز و ضایعات :

$$150 \times 3^{\circ} = 45$$
$$150 + 45 = 195$$
$$\text{ریال } 195 \times 1,200,000 = 234,000,000$$

۳-۴- برآورد تعداد ماشین‌های مورد نیاز

تجهیزات و ماشین‌های مورد نیاز براساس اطلاعات زیر تعیین و مشخص می‌شود :

- حجم تولید مورد نیاز (حاصل از پیش‌بینی فروش)

- مقدار ضایعات برای هریک از عملیات به‌طور تخمینی

- زمان استاندارد برای هریک از عملیات (با استفاده از روش‌های اندازه‌گیری کار)

مثال : دریک کارگاه برای تولید قطعه کاری، عملیات برش، رنده و فرزکاری باید صورت

پذیرد. درصورتی که اطلاعات زیر در دست باشد، تعداد ماشین‌ها (اره - رنده و فرز) ای لازم را برای تولید این قطعه کار چوبی مشخص کنید.

حجم تولید سالانه قطعه (میزان تقاضا) عدد ۴۸۰۰۰

- ساعات کار سالانه ۲۴۰۰ ساعت

- درصد ضایعات محصول ۱۰ درصد

- زمان استاندارد عملیات بریدن هر قطعه ۵ دقیقه

- زمان استاندارد عملیات رنده کردن هر قطعه ۲/۵ دقیقه

- زمان استاندارد عملیات فرزکاری هر قطعه ۱۵ دقیقه

برآوردها بدین شرح انجام می‌شود :

- تعیین میزان تقاضا در یک ساعت

$$\frac{\text{حجم تولید سالانه}}{\text{ساعت کار سالانه}} = \text{میزان تقاضا در یک ساعت}$$

$$\text{قطعه در ساعت} = \frac{48000}{2400} = 20 \quad \text{میزان تقاضا}$$

- تعیین میزان تولید با توجه به درصد ضایعات

$$\frac{\text{میزان تقاضا}}{-100--10} = \text{میزان تولید}$$

$$\text{قطعه در ساعت} = \frac{20}{-9} = 22/2 \quad \text{میزان تولید}$$

- تعیین ظرفیت تولید هر ماشین با توجه به زمان استاندارد

$$\text{ظرفیت برش در ساعت} = \frac{6}{5} = 12 \quad \text{ظرفیت تولید (اره)}$$

$$\text{ظرفیت رنده در ساعت} = \frac{60}{215} = 24$$

$$\text{ظرفیت فرز در ساعت} = \frac{60}{15} = 4$$

– تعیین تعداد ماشین

$$\begin{aligned} \text{میزان تولید در ساعت} &= \frac{22/2}{\text{ظرفیت برش در ساعت}} = \frac{22/2}{12} = 1/85 \\ \text{تئوری} & \\ \text{عملی} &= 2 \end{aligned}$$

توضیح: تعداد ماشین‌ها از نظر تئوری عددی است که در نتیجه برآوردهایی به دست می‌آید و در بیشتر موارد عددی اعشاری است؛ بنابراین، باید این عدد به سمت بالا به تزدیک ترین عدد صحیح تبدیل شود تا تعداد ماشین‌های مورد نیاز به دست آید که این عدد را «تعداد عملی ماشین‌ها» نامند.

$$\begin{aligned} \text{میزان تولید در ساعت} &= \frac{22/2}{4} = 5/925 \\ \text{تئوری} & \\ \text{فرز} & \end{aligned}$$

1   عملی

$$\begin{aligned} \text{میزان تولید در ساعت} &= \frac{22/2}{4} = 5/5 \\ \text{تئوری} & \\ \text{فرز} & \end{aligned}$$

6   عملی

بنابراین، برای تولید ۴۸۰۰۰ قطعه مورد نظر و برآورد کردن ۸ ساعت کار در روز، تعداد ماشین مورد نیاز کارگاه: اره ۲ دستگاه، رنده ۱ دستگاه و فرز ۶ دستگاه است. در صورتی که بتوان تولید را در دو نوبت کاری یعنی ۱۶ ساعت در روز انجام داد، تعداد اره مورد نیاز ۱ دستگاه، رنده ۱ دستگاه و فرز ۳ دستگاه خواهد بود.

لازم به توضیح است که قبل از تعیین تعداد ماشین‌های مورد نیاز، باید ویژگی‌های فنی و قیمت هر دستگاه از ماشین‌ها را با تهیه پیش فاکتور و کاتالوگ آن در اختیار داشت تا به گونه‌ای دقیق‌تر و اقتصادی‌تر ماشین‌آلات موردنیاز را انتخاب کرد.

ویژگی‌های فنی ماشین‌ها به طور کلی عبارت است از:

– ابعاد دستگاه

- دور موتور
- توان الکتروموتور
- نوع برق مصرفی
- سرعت پیشبرد کار
- سایر عواملی که بر حسب مورد باید مورد توجه قرار داد.

۴-۴- برآوردهای فضای مورد نیاز

در برآوردهای مربوط به ایجاد یک واحد تولیدی، مشخص کردن مساحت ساختمان مورد نیاز واحد از اساسی‌ترین اقدامات است و باید در حد امکان مناسب با طرح مورد نظر باشد و در همان حال، پیش‌بینی‌های لازم برای توسعه و گسترش آینده‌ی کارگاه انجام گیرد.
پس از تعیین سطح زیر بنا در یک واحد تولیدی، می‌توان کمترین سطح زمینی را که باید کارگاه در آن ساخته شود، تخمین زد.

در تخصیص مساحت برای بخش‌های مختلف یک واحد تولیدی می‌توان به شرح زیر عمل کرد :

- ۱- سالن تولید:** در هر واحد تولیدی سطح مورد نیاز بخش تولید با توجه به ابعاد و تعداد ماشین‌ها و هم‌چنین راهروها برآوردهای می‌شود.
مساحت لازم برای جدادن ماشین‌ها عبارت است از :

  - مساحت ماشین با درنظر گرفتن بیشترین طول و عرض
  - مساحت مورد نیاز برای کارگری که کنار ماشین کار می‌کند.
  - مساحت میز کار
  - مساحت موارد قطعات

- مساحت راهروها (با برآورد کردن ۵۰٪ مساحت مورد نیاز یک ماشین)
مثال : فضای مورد نیاز برای جای دادن یک دستگاه ماشین کف رند با طول ۲۵۰ سانتی‌متر و عرض صفحه‌ی ۶۰ سانتی‌متر را برآورده کنید.

- ۱- مساحت ماشین :** بیشترین طول دستگاه ۲۵۰ سانتی‌متر ، بیشترین عرض دستگاه عبارت است از عرض صفحه به اضافه‌ی عرض وابسته‌های موجود در کنار دستگاه که معمولاً محل نصب پولی و حفاظ آن است که می‌توان بیشترین عرض را حدود ۱۰۰ سانتی‌متر فرض کرد.

$$\text{مساحت ماشین رنده} = ۲/۵ \times ۱ = ۲/۵ \quad \text{متر مربع}$$

۲ - مساحت مورد نیاز کارگران : برای رنده کردن یک اصله الوار، دو کارگر که هر یک به دست کم $۱^۱$ متر مربع فضای برای انجام کار نیازمندند، باید منظور شود.

$$\text{مساحت مورد نیاز کارگر} = ۲ \times ۲ = ۴ \quad \text{متر مربع}$$

۳ - مساحت میز کار که با توجه به نوع تولید متفاوت است : معمولاً در برآورده، بزرگترین ابعاد مواد یا قطعه کار باید مورد توجه قرار گیرد. در یک واحد صنایع چوب که به ساخت در اشتغال دارد، بیشترین طول یک قطعه را (قید عمومی در) حدود $۲/۵$ متر فرض می کنیم؛ بنابراین، فضای مورد نیاز برای چیدن قطعات یا استفاده از میز کار عبارت است از: (عرض میز ۱ متر فرض شده)

$$\text{مساحت میز کار} = ۲/۵ \times ۱ = ۲/۵ \quad \text{متر مربع}$$

۴ - مساحت مواد و قطعات : در یک کارگاه صنایع چوب بیشتر از الوار به طول ۲۸° سانتی متر و عرض حدود ۲۵ سانتی متر و ضخامت تقریبی ۱۵ سانتی متر برای تولید استفاده می شود که با توجه به مقدار مصرف روزانه یک کارگاه، می توان مساحت مورد نیاز را برای این گونه مواد حدود ۶ متر مربع فرض کرد.

$$\text{مساحت مواد و قطعات} = ۶ \quad \text{متر مربع}$$

۵ - مساحت راهرو : مجموع سطوح برآورده شده عبارت خواهد بود از ۱۵ متر مربع و با در نظر گرفتن ۵% برای راهرو، مساحت کل مورد نیاز یک ماشین کف رنده به ترتیب زیر خواهد بود:

$$\text{مساحت راهرو} = ۷/۵ = ۷/۵ \times ۵۰ = ۳۵ \quad \text{متر مربع}$$

$$\text{مساحت لازم جهت استقرار کف رنده} = ۲۲/۵ = ۱۵ + ۷/۵ \quad \text{متر مربع}$$

توضیح : در برآوردهای تعیین فضای مورد نیاز ماشین های صنایع چوب معمولاً برای هر دستگاه ۳° متر مربع منظور می شود.

۴-۴ - سالن انبار مواد اولیه : در تعیین مساحت مورد نیاز انبار مواد اولیه باید موارد زیر را رعایت کرد:

- میزان مصرف سالانه (یا یک دوره سفارش)

- میزان موجودی در شرایط عادی

- مقدار خرید مواد در هر نوبت

۱- بر مبنای تجربه و برای کارهای مختلف متغیر است.

- نوع و ابعاد بسته‌بندی

- چگونگی قرار گرفتن مواد

مثال ۱ : مساحت انبار برای ذخیره‌سازی تراورس مصرفی یک کارگاه را برای مدت ۶ ماه برآورد کنید؛ در صورتی که میزان مصرف روزانه ۱۵ اصله تراورس، ضریب تراکم ۵٪ (فضای خالی بین تراورس‌ها برای جریان یافتن هوا) و ارتفاع مجاز چیدن حداکثر ۳ متر باشد.

$$260 \times 25 \times 16 = 10400 \text{ متر مکعب حجم یک تراورس}$$

اصله تراورس مصرفی طی ۶ ماه

$$270 \times 18 = 270 \text{ متر مکعب حجم تراورس مصرفی}$$

$$280 / 8 \times - 50 = 140 / 4 \text{ متر مکعب فضای بین تراورس‌ها}$$

$$280 / 8 + 140 / 4 = 421 / 2 \text{ متر مکعب حجم موردنیاز تراورس‌ها}$$

$$421 / 2 \times - 50 = 210 / 6 \text{ متر مکعب فضای موردنیاز راهرو}$$

$$421 / 2 + 210 / 6 = 631 / 8 \text{ متر مکعب حجم انبار}$$

$$631 / 8 \div 3 = 210 / 6 \text{ مترمربع سطح انبار}$$

مثال ۲ : مساحت انباری را برای نگهداری ۱۵۰۰۰ کیلو چسب اوره فرم آلدئید که در بشکه‌های ۱۵۰ کیلویی به ارتفاع ۱ متر و قطر ۵٪ متر جاسازی شده است، تعیین کنید؛ در صورتی که ارتفاع انبار ۴ متر باشد و بتوان بشکه‌ها را حداکثر در دو ردیف روی هم قرار داد.

انجام برآوردها :

$$15000 \div 150 = 100 \text{ عدد بشکه}$$

$$100 \div 2 = 50 \text{ تعداد بشکه در هر ردیف}$$

$$0 / 5 \times 0 / 5 = 0 / 25 \text{ مترمربع سطح مقطع هر بشکه}$$

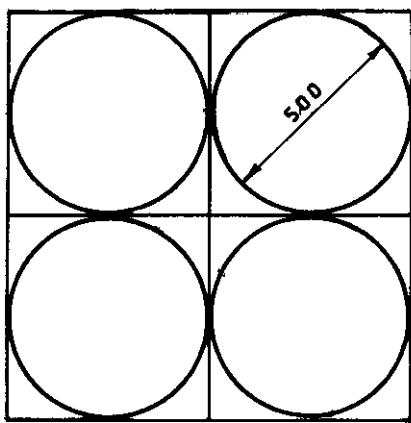
توضیح : با توجه به اینکه سطح مقطع هر بشکه دایره است ولی در عمل سطح موردنیاز هر بشکه مربعی به ابعاد ۵٪ متر خواهد بود (شکل ۴-۱).

$$50 \times 0 / 25 = 12 / 5 \text{ مترمربع سطح موردنیاز بشکه‌ها}$$

$$12 / 5 \times - 50 = 6 / 25 \text{ مترمربع سطح راهرو}$$

$$6 / 25 + 12 / 5 = 18 / 75 \text{ مترمربع انبار موردنیاز}$$

۴-۳-۳ انبار محصول : برآورد مساحت انبار محصول با توجه به ابعاد محصول، ابعاد بسته‌بندی احتمالی، چگونگی جای گرفتن محصول (منظور چیدن محصولات روی هم در صورتی که

شکل ۱-۴-۱- طرز قرار گرفتن بشکه‌ها

مجاز باشیم)، مدتی که محصول در انبار نگهداری می‌شود تا به فروش برسد، وسایل حمل و نقل و جابه‌جایی محصول و سایر موارد انجام شده و همانند برآورده مربوط به تعیین فضای مورد نیاز برای مواد اولیه و قطعات است.

۱-۴-۴- ساختمان اداری : تعیین سطح زیربنای ساختمان اداری به تعداد کارمندان شاغل در بخش اداری بستگی دارد و معمولاً به ازای هر کارمند 10 مترمربع منظور می‌شود.

ساختمان سرویس‌های بهداشتی : به ازای هر نفر دست کم 1 مترمربع اختصاص می‌یابد.

۱-۴-۵- ساختمان نگهداری و سایر موارد : برای یک واحد تولیدی کوچک^۱، دست کم 20 مترمربع در نظر گرفته می‌شود.

توضیح : در صورتی که کارگاه به آزمایشگاه، غذاخوری، رختکن و... نیاز داشته باشد، می‌توان با توجه به امکانات به اختصاص دادن ساختمان به هر یک از موارد در حد نیاز اقدام کرد.

۱-۴-۶- زمین : زمین مورد نیاز برای ایجاد کارگاه با توجه به مساحت کل ساختمان‌ها و هم‌چنین پیش‌بینی گسترش و توسعه‌ی کارگاه در آینده مشخص می‌شود. در یک واحد تولیدی کوچک، مساحت زمین را می‌توان حدود 4 تا 5 برابر مساحت کل ساختمان‌ها تعیین کرد.

۱- تعریف واحد تولیدی کوچک براساس تعاریف وزارت صنایع و پرمنای نیروی انسانی یا میزان سرمایه‌گذاری است.

۴-۴- برآورد نیروی انسانی

عوامل مؤثر در تعیین نیروی انسانی عبارت است از :

- ۱- تعداد ماشین‌ها : منظور تعداد ماشین‌ها و تجهیزات و وسایل کمکی است که در خط تولید به کار گرفته می‌شود.
- ۲- کارگر به ازای هر ماشین : تعداد کارگر مورد نیاز برای کار با هر یک از ماشین‌ها و تجهیزات و وسایل کمکی.

۳- مجموع کارگر : حاصل ضرب ردیف (۱) در ردیف (۲)

- ۴- شرایط احراز : منظور مدرک تحصیلی، سابقه کار و درجه مهارت فردی است که با ماشین‌های مورد نظر به کار خواهد پرداخت.

توضیح : تعداد پرسنل غیرتولیدی شامل اداری، خدماتی و تأسیساتی براساس نیاز واحد تولیدی مشخص می‌شود و باید با توجه به نمودار سازمانی واحد و سابقه کار افراد نیروی انسانی مورد نیاز این بخش‌ها را تأمین کرد.

مثال : اگر تعداد ماشین‌های مورد نیاز یک کارگاه تولید درب‌های چوبی را ۷ دستگاه فرض کنیم و تولید در دو نوبت انجام شود، در صورتی که به ازای یک دستگاه پرس موجود دو کارگر متخصص ماهر و به ازای سایر ماشین‌ها هر کدام یک نفر کارگر ماهر و یک نفر کارگر ساده مورد نیاز باشد، نیروی انسانی (تولیدی - غیرتولیدی) مورد نیاز را برآورد کنید.

الف - تولیدی:

۷ دستگاه

- تعداد ماشین‌ها :

۲ نفر

- کارگر به ازای هر ماشین :

$7 \times 2 = 14$ نفر

- مجموع کارگر :

(کارگر ماهر ۸ نفر - کارگر ساده ۶ نفر)

- شرایط احراز کارگر :

کارگر ماهر - مهارت در انجام مراحل مختلف تولید با مدرک سوم راهنمایی

کارگر ساده - مهارت در انجام مراحل مختلف تولید در سطح خواندن و نوشتن

- سرپرست تولید : ناظرت بر مراحل مختلف خطوط تولید با مدرک دیپلم صنایع چوب

۶-۴- برآورد انرژی (برق - آب - سوخت)

- برق:

صنعتی: مجموع توان مصرفی ماشین‌ها و تأسیسات بر حسب کیلووات روشنایی: به ازای هر مترمربع زیربنا 20 وات و به ازای هر مترمربع محوطه 10 وات

- آب:

صنعتی: بر حسب ظرفیت دیگ بخار و نوع تولید

مصرفی: شامل (آشامیدنی - بهداشتی - فضای سبز) به ازای هر نفر از پرسنل 300 لیتر در روز

- سوخت:

صنعتی: بر حسب ظرفیت تأسیسات

گرمایی: به ازای هر مترمربع زیربنا (15 ٪ مترمکعب) گاز طبیعی در یک ساعت؛ در صورتی که ارتفاع ساختمان حدود 3 متر فرض شود.

مثال: توان مصرفی برق، آب و گاز یک کارگاه ساخت نزد هچوبی را که دارای مشخصات زیر است، برآورد کنید:

۱- زمین 500 مترمربع

۲- سالان تولید و اداری 200 مترمربع (ارتفاع حدود 3 متر)

۳- نیروی انسانی شاغل: 8 نفر

- ماشین‌ها شامل: اره فلکه $B100$ به قدرت 12 کیلووات، کف رنده $B60$ به قدرت 4 کیلووات، گندگی به قدرت $7/5$ کیلووات - فرز به قدرت 4 کیلووات و 3 دستگاه خراطی اتومات هریک به قدرت 6 کیلووات و وسایل برقی دور از قبیل اره گرد، دریل، فرزدستی و... در مجموع به قدرت 5 کیلووات.

$$\text{کیلووات} = P_m = P_1 + P_2 + \dots + P_n = 50 / 5 \quad (\text{دستگاه})$$

$$\text{وات} = P_y = 300 \times 10 = 3000 \quad (\text{محوطه})$$

$$\text{کیلووات} = 3000 \div 1000 = 3 \quad (\text{محوطه})$$

$$\text{وات} = P_1 = 200 \times 20 = 4000 \quad (\text{روشنایی})$$

۱- مأخذ طرح تیپ صنایع کوچک (وزارت صنایع)

۲- مبنای محاسبات شرکت ملی گاز ایران

$$P_1 = 4000 \div 1000 = 4 \text{ کیلووات}$$

$$P = P_m + P_y + P_1 = 50/5 + 3 + 4 = 57/5 \text{ کیلووات (بیشترین برق مصرفی)}$$

$$W = 8 \times 300 = 2400$$

$$W = 2400 \div 1000 = 2/4 \text{ مترمکعب (آب مصرفی روزانه)}$$

$$G = 200 \times 0/015 = 3 \text{ مترمکعب (گاز طبیعی در ساعت)}$$

۷-۴- استهلاک ماشین‌ها و تجهیزات

استهلاک یعنی کاهش ارزش ماشین‌ها، ساختمان و تجهیزات صنعتی مختلفی در اثر گذشت زمان. استهلاک به صورت‌های زیر خود را نشان می‌دهد :

- استهلاک فیزیکی

- استهلاک وظیفه یا عملیاتی

استهلاک فیزیکی زمانی ظاهر می‌شود که اجزای ماشین در اثر کار زیاد فرسوده و از کارافتاده شده باشد؛ مثلاً لوله‌ها پوسیده می‌شود، محورهای متحرک دستگاه شل می‌شود، ارتعاشات زیاد می‌شود و بالاخره هزینه تعمیرات سنگین می‌گردد.

استهلاک وظیفه یا عملیاتی زمانی ظاهر می‌شود که تجهیزات صنعتی بی‌مورد شده باشد؛ یعنی اگر ماشین پرس گرم هیدرولیک جانشین ماشین پرس دستی شود یا این که تجهیزات موجود تکافوی تقاضا را نکند و تجهیزات دیگری که کارایی و ظرفیت بیشتری دارد، جایگزین گردد.

روش برآورد استهلاک

روش مستقیم: در این روش فرض براین است که کاهش سالانه ارزش اولیه تجهیزات ثابت است.

مثال: ارزش استهلاک سالانه‌ی ماشین فرزی که ارزش اولیه آن ۱۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال است، در صورتی که عمر اقتصادی آن ۵ سال در نظر گرفته شود و قیمت قراضه آن ۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال باشد برابر است با :

$$D = \frac{C - Cs}{n}$$

- میزان استهلاک سالانه D

$$D = \frac{12000000 - 200000}{5} = 2000000 \text{ ریال} \quad C - \text{قیمت اولیه ماشین}$$

Cs - قیمت قراضه

n - عمر اقتصادی

- روش نزولی : در این روش، مبنای برآورد استهلاک ارزش ماشین‌ها و تجهیزات در سال قبل از برآورد است و بر حسب نرخ ثابت که معمولاً برای ماشین‌آلات ۱۰٪ و ساختمان‌ها ۵٪ است، محاسبه می‌شود.

مثال : اگر ارزش ماشین‌های یک واحد تولیدی هم‌اکنون معادل ۲۵۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال و ارزش ساختمان‌ها معادل ۳۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال باشد، ارزش ماشین‌ها و ساختمان‌های این واحد تولیدی را پس از گذشت ۲ سال برآورد کنید.

$$D_1 = C \times I \quad (\text{ماشین‌آلات})$$

$$\text{ریال} = 25000000 \times -10 = 25000000$$

$$Cs_1 = C - D = 25000000 - 25000000 = 22500000$$

ارزش ماشین‌ها پس از ۱ سال

$$\text{ریال} = 22500000 \times -10 = 22500000$$

$$Cs_2 = Cs_1 - D_2 = 22500000 - 22500000 = 20250000$$

ارزش ماشین‌ها در سال دوم

$$D_1 = 30000000 \times -5 = 15000000 \quad (\text{ساختمان})$$

ارزش ساختمان پس از ۱ سال

$$Cs_1 = 30000000 - 15000000 = 28500000$$

$$D_2 = 28500000 \times -5 = 14250000$$

$$Cs_2 = Cs_1 - D_2 = 28500000 - 14250000 = 27075000$$

ارزش ساختمان‌ها در سال دوم

۴-۴-۸- برآورد سرمایه

سرمایه در گردش + سرمایه ثابت = کل سرمایه

۱-۴-۴- برآورد سرمایه ثابت : اجزای تشکیل دهنده سرمایه ثابت عبارت است از

زمین، ساختمان و موارد زیر :

زمین

ساختمان و محوطه سازی

هزینه‌های قبل از بهره‌برداری

دانش فنی و مهندسی

ماشین‌ها، تجهیزات و تأسیسات

هزینه نصب و راهاندازی ماشین‌ها، تجهیزات و تأسیسات

هزینه‌های پیش‌بینی نشده (حدود ۵ تا ۸ درصد مجموع موارد گفته شده)

۲-۴-۸-برآورد سرمایه در گردش : هزینه‌ی تأمین قطعات و مواد اولیه مورد نیاز برای

بسته‌بندی تولید و محصول

هزینه حقوق و سهم کارفرما از بیمه کارکنان

بیمه کارگاه

هزینه انواع انرژی (آب، برق، سوخت و...)

هزینه‌های فروش (۲درصد هزینه مواد اولیه)

سایر هزینه‌ها (۵ درصد مجموع موارد گفته شده)

۴-۹-تسهیلات بانکی

در پیشتر موارد متقارضیان تأسیس واحدهای تولیدی و صنعتی با استفاده از وام بانکی به احداث واحد مورد نظر اقدام می‌کنند که در برخی موارد، مقدار وام تا حدود هفتاد درصد سرمایه ثابت پیش‌بینی شده را تشکیل می‌دهد.

برای برآورد قیمت تمام شده محصول، یکی از عوامل اصلی هزینه ثابت، مقدار سود بانکی خواهد بود که قبل از اجرای طرح باید برآورد شود.

عوامل مؤثر در برآورد سود بانکی :

۱-p-میزان وام دریافتی (وام مورد انتظار)

۲-n-نرخ سود بانکی (معمولًاً ۱۶٪)

۳-t-مدت (دوران ساخت که معمولاً یک سال و به صورت روزانه، دوره بازپرداخت که بین ۵ تا ۱۰ سال است و به صورت ماهانه محاسبه می‌شود (بانک یک ماه بیشتر در نظر می‌گیرد)).

* دوره ساخت به مدت زمانی گفته می‌شود که متقاضی پس از عقد قرارداد با بانک ذی ربط به ساختن ساختمان و تأسیسات اقدام می‌کند و دوره بازپرداخت پس از بهره‌برداری آزمایشی از خط تولید آغاز می‌شود و بین ۵ تا ۱۰ سال بر حسب نظر کارشناسی بانک طول خواهد کشید.

۴ - $I = \text{سود بانکی}$

۵ - $P + I = S$ (اصل و فرع سرمایه)

۶ - $\frac{S}{t} = Q$ (قسط ماهانه)

برآورد سود بانکی:

مثال: اگر سرمایه ثابت یک واحد تولیدی در حال تأسیس ۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال و وام درخواستی ۶ درصد این مبلغ باشد، موارد زیر را برآورد کنید:

۱ - سود دوره ساخت (دوره مشارکت)

۲ - سود دوره بازپرداخت (دوره تقسیط)

۳ - مبلغ اقساط ماهانه؛ در صورتی که نزخ سود بانکی ۱۶ درصد و مدت دوره ساخت ۱ سال (۳۶۵ روز) و دوره بازپرداخت ۵ سال باشد.

ریال وام مورد انتظار $P_1 = 500,000,000 \times 0 / 60 = 300,000,000$

$$I_1 = \frac{P_1 \times n \times t_1}{360} \quad (1)$$

ریال سود دوره‌ی ساخت $I_1 = \frac{300,000,000 \times 0 / 16 \times 365}{360} = 48,666,667$

ریال $P_2 = P_1 + I_1 = 300,000,000 + 48,666,667 = 348,666,667$

$$I_2 = \frac{P_2 \times n \times t_2}{12 \times 2} \quad (2)$$

$t_2 = 12 \times 5 + 1 = 61$ ماه

ریال سود دوره مشارکت $I_2 = \frac{348,666,667 \times 0 / 16 \times 61}{24} = 141,791,111$

$S = P_2 + I_2 = 348,666,667 + 141,791,111 = 490,457,778$

ریال اصل و فرع سرمایه

۱ - در رابطه شماره (۲) عدد ۲ موجود در مخرج کسر به علت میانگین پرداخت به صورت قسطی می‌باشد.

$$Q = \frac{S}{t} = \frac{۴۹۰,۴۵۷,۷۷۸}{۶} = ۸,۱۷۴,۲۹۶$$

۱۰-۴-برآورد هزینه‌ها

هزینه‌های ثابت + هزینه‌های متغیر = هزینه کل

۱۰-۴-هزینه‌های ثابت : شامل هزینه‌هایی است که با تغییر میزان تولید در مقدار آنها

تغییری به وجود نمی‌آید و عبارت است از :

- حقوق و دستمزد کارکنان برای ۱۴ ماه (۲ ماه حقوق برای عیدی و پاداش)

- بیمه (۲۳ درصد کل حقوق و دستمزد)^۱

- استهلاک‌ها

- کارمزد وام دریافتی

۱۰-۴-هزینه‌های متغیر : هزینه‌هایی هستند که با تغییر میزان تولید، مقدار آنها نیز

تغییر می‌کند و عبارت است از :

- مواد مورد مصرف در تولید محصول

- هزینه تعمیر و نگهداری

- هزینه انرژی

- هزینه فروش

- سایر هزینه‌ها (۵ درصد مجموع موارد گفته شده)

۱۱-۴-برآورد قیمت تمام شده محصول

$$\boxed{\frac{\text{هزینه کل}}{\text{مقدار تولید سالانه}} = \text{قیمت تمام شده محصول}}$$

۱۲-۴-برآورد قیمت فروش

سود سرمایه + قیمت تمام شده محصول = قیمت فروش محصول

۱- حق بیمه ۳٪ از کل حقوق و دستمزد می‌باشد که ۲۳٪ آن توسط کارفرما و ۷٪ توسط کارگر برداخت می‌گردد.

تمرین

تولید سالانه‌ی یک کارگاه صنایع چوبی ۱۰۰۰۰ عدد کندوی زنبور عسل طبق نقشه پیوست است (شکل‌های ۴-۳، ۴-۴، ۴-۵) که چنان‌چه:

الف : ماشین‌های تولید

نام دستگاه	توان مصرفی (کیلووات)	تعداد
– کف رند	۴	۱
– گندگی	۷/۵	۱
– اره فلکه	۱۱	۱
– فرز	۵/۵	۲
– اره گرد	۳	۲

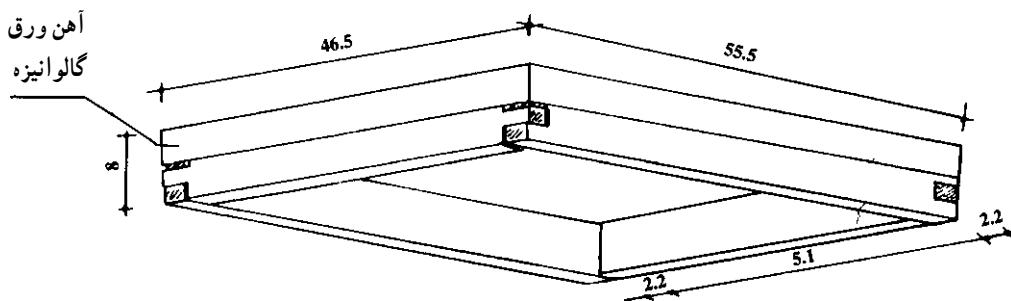
ب: مواد اولیه:

شامل چوب نراد و ورق گالوانیزه فیبر

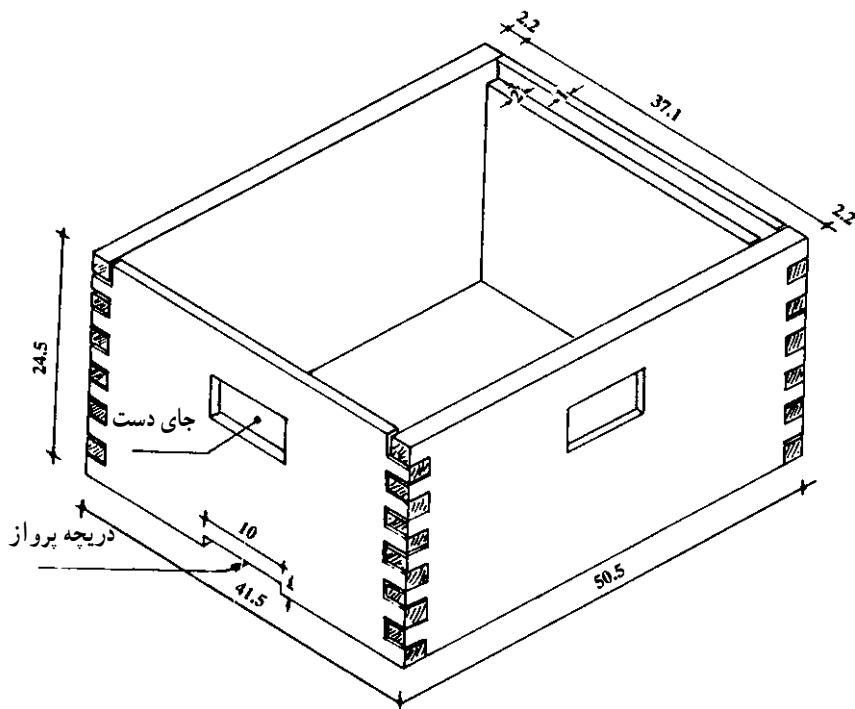
ج : مدت انبار کردن مواد اولیه ۳ ماه

د : مدت انبار کردن محصول ۳ ماه

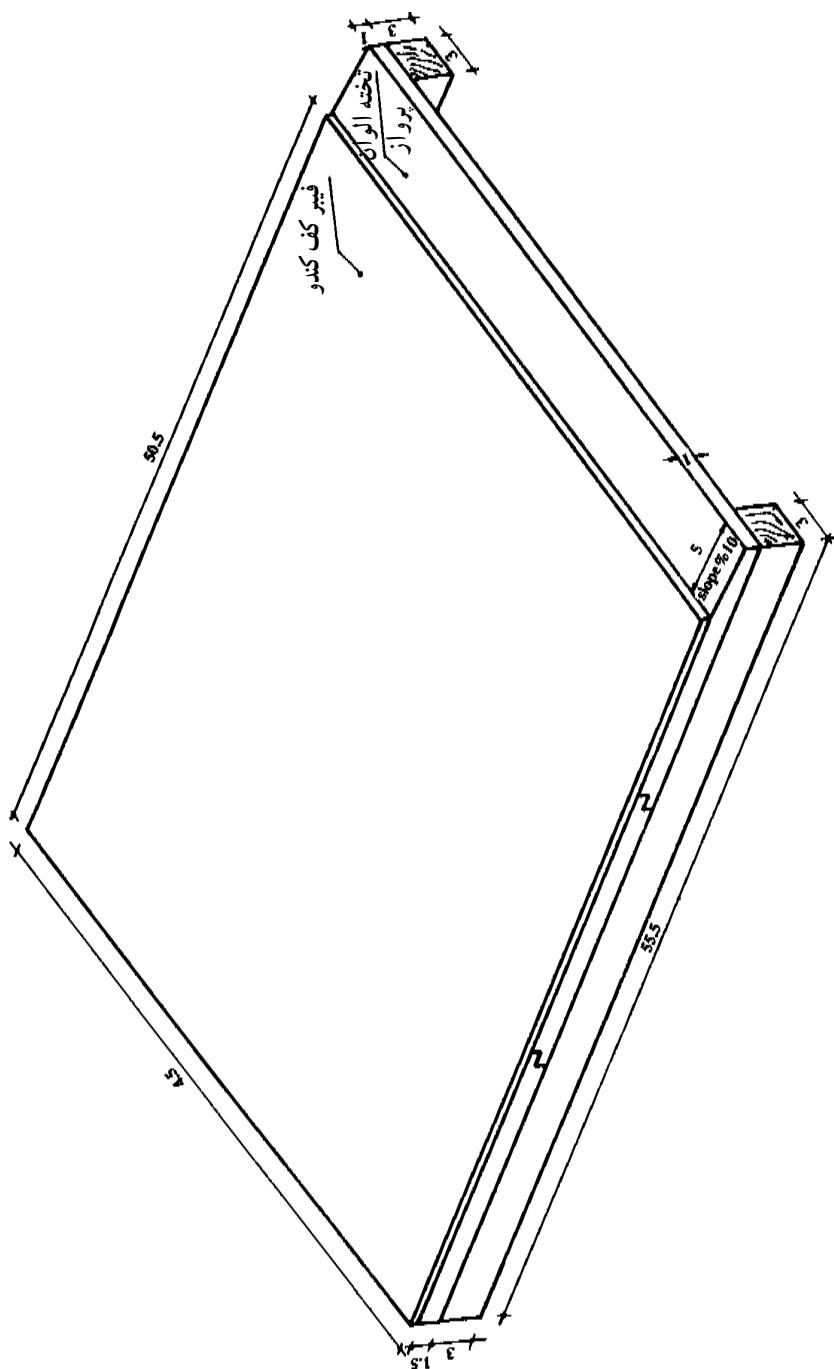
باشد، مواد اولیه – فضای مورد نیاز (تولید، انبار، اداری)، زمین، انرژی مصرفی (برق، آب، گاز) را برآورد کنید.

شکل ۴-۲

شکل ۳-۴- نمای بدن و سقف کندو

شکل ۴-۴- نمای کف کندو

ارزشیابی فصل چهارم

- ۱- تعداد ماشین‌های مورد نیاز برای تولید سالانه ۵۰۰۰۰ عدد پایه میز را برأورد کنید؛ اگر:
ساعت کار سالانه ۲۱۰۰ ساعت - درصد ضایعات محصول ۱۰ درصد - زمان استاندارد عملیات (بریدن ۴ دقیقه - درز کردن ۳ دقیقه - خراطی ۱۶ دقیقه) باشد.
- ۲- فضای مورد نیاز برای سالن تولید کارگاه مسأله شماره یک را برأورد کنید اگر:
ابعاد ارده (۱۴۰×۸۰)-رنده (۷۵×۲۶۰) و خراطی (۵۰×۲۰۰) سانتی متر باشد و ابعاد پرپایه میز ۵×۵×۸ سانتی متر - فضای مورد نیاز هر کارگر ۲ مترمربع و چوب مصرفی الوار به ابعاد ۱۵×۲۵×۲۶ سانتی متر باشد.
- ۳- فضای مورد نیاز برای انبار کردن تعدادی چهارچوب به ابعاد (۲۵۰×۹۰×۸) سانتی متر را برأورد کنید اگر:
- تولید روزانه کارگاه ۵۰ عدد چهارچوب، مدت انبار محصول ۲ ماه و ارتفاع انبار ۳ متر منظور شود و تعداد مجاز برای روی هم چیدن محصول ۲۵ عدد باشد.
- ۴- برق مصرفی (صنعتی - روشنایی) یک ماه کارگاهی در صورتی که تعداد ماشین‌های خط تولید ۶ دستگاه و هر یک به توان مصرفی ۵ کیلووات و فضای مورد نیاز هر یک از ماشین‌ها ۳۰ مترمربع و انبار مواد اولیه و محصول و بخش اداری در مجموع ۱۲۰ درصد سالن تولید و زمین کارگاه ۴ برابر زیرینا وسعت داشته باشد.
- ۵- مصرف آب (آشامیدنی، بهداشتی، فضای سبز) یک کارگاه تولید روکش را اگر تعداد کارکنان تولید آن ۳۰ نفر و کارکنان بخش اداری ۸ نفر باشد، برأورد کنید.
- ۶- مصرف گاز شهری جهت گرمایی کارگاه مسأله‌ی ۴ در ساعت در صورتی که ارتفاع سالن تولید ۶ متر ولی ارتفاع سایر قسمت‌ها ۳ متر در نظر گرفته شود.
- ۷- میزان استهلاک سالانه یک دستگاه پرس گرم نجاری به ارزش ۱۸,۰۰۰,۰۰۰ ریال و عمر اقتصادی ۵ سال چه قدر است؟ در صورتی که قیمت قراضه آن ۳,۰۰۰,۰۰۰ ریال باشد.
- ۸- اگر سرمایه یک واحد تولیدی در حال تأسیس ۴۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال و وام مورد انتظار معادل ۷۰ درصد این مبلغ باشد:
- I- سود دوره مشارکت (یک سال)
- II- سود دوره بازپرداخت (۷ سال)
- III- مبلغ اقساط ماهانه با نرخ ۱۸ درصد را برأورد کنید.

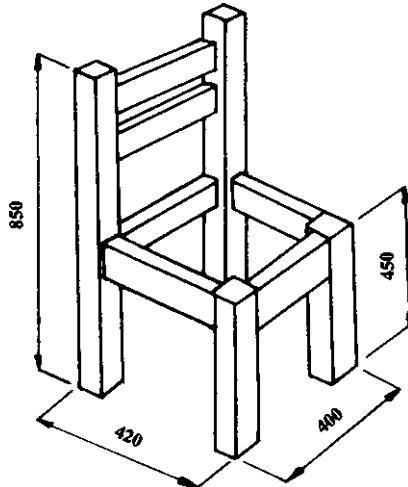
۹- اگر هزینه ثابت یک کارگاه تولید صندلی در سال معادل ۲۵۰۰۰۰۰۰ ریال و هزینه متغیر معادل ۸۰ درصد هزینه ثابت باشد، در صورتی که تولید سالانه صندلی ۵۰۰۰ عدد باشد،

الف: هزینه کل کارگاه

ب: قیمت تمام شده یک عدد صندلی را برآورد کنید.

زمان: ۲ ساعت

۱- لیست مواد اصلی از صندلی شکل ۴-۵ از جنس راش را در صورتی که ضخامت و عرض پایه ها و قیدها به ترتیب $50 \times 45 \text{ mm}$ ، $45 \times 45 \text{ mm}$ و دور ریز 30° درصد منظور شود، براورد کنید. (اتصالات به صورت دوبل است)

شکل ۴-۵

۲- هزینه کار یک ساعت، دستگاه اره گرد با ویژگی های زیر را برآورد کنید:

- توان دستگاه

۶ کیلووات

- ارزش ماشین

۱۵,۰۰۰,۰۰۰ ریال

- ساعت کار روزانه

۸ ساعت برای ۲۷۰ روز کار در یک سال

- حقوق ماهانه کارگر

۱۰,۵۰۰,۰۰۰ ریال

- بهای هر کیلو وات برق مصرفی ۱۰۰۰ ریال

- ۱۰۰,۰۰۰ در ماه - اجاره سالن تولید
- ۳ - کالاها از چند طریق وارد انبار می شوند؟ نام ببرید.
- ۴ - طبقه بندی درست دارای چه ویژگی هایی می باشد؟
- ۵ - منظور از نقطه سفارش چیست؟
- ۶ - اگر شرکتی به ۱۲,۰۰۰ قطعه به ارزش هر کدام ۱۰۰۰ ریال نیاز داشته باشد و هزینه هر بار سفارش برای قطعات گفته شده ۸۵۰۰ ریال و درصد هزینه نگهداری یا انبار داری نسبت به قیمت هر قطعه ۱ درصد باشد، مطلوب است سفارش اقتصادی، زمان و تعداد دفعات مطلوب سفارش، هزینه نگهداری، هزینه سفارش و هزینه انبار داری را به روش محاسباتی، برآورد کنید. بارم ۳ نمره
- ۷ - اگر سرمایه ثابت یک واحد تولیدی در حال تأسیس ۲۵ میلیون تومان و وام درخواستی ۵ سال باشد، با درصد این مبلغ باشد، با توجه به این که دوره ساخت یک ساله و دوره بازپرداخت ۵ سال باشد، با نرخ سود بانکی ۱۴ درصد قسط ماهانه را محاسبه نمایید.
- ۸ - برق مصرفی (صنعتی و روشنایی) یک ماه کارگاهی را در صورتی که تعداد ماشین های خط تولید ۴ دستگاه و در مجموع با توان ۲۰ کیلووات باشد و فضای مورد نیاز هر یک دستگاه ۳۰ مترمربع و انبار مواد اولیه و محصول و بخش اداری در مجموع ۱۵ درصد سالن تولید و محوطه کارگاه با وسعتی ۳ برابر زیربنا در نظر گرفته شود، برآورد کنید. بارم ۲ نمره
- ۹ - اگر هزینه ثابت یک کارگاه تولید در سازی در سال معادل ۱۲۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال و هزینه متغیر معادل ۷۵ درصد هزینه ثابت باشد، در صورتی که تولید سالانه در ۵۰۰۰ عدد باشد، الف : هزینه کل کارگاه
- الف : هزینه کل کارگاه
- ب : قیمت تمام شده یک عدد در ساخته شده را برآورد کنید.
- بارم ۲ نمره
- ۲۰ جمع

نمونه سوالات امتحانی

نام و نام خانوادگی:	باسم‌هه تعالیٰ تاریخ امتحان: ۱۳۸۳/۱۰/۱		
رشته: صنایع چوب و کاغذ	اداره‌ی آموزش و پرورش ناحیه ۱ همدان		
موضوع امتحان: محاسبات فنی (۳)			
شماره‌ی صندلی:	هنرستان فنی برادران دیاج	نام دبیر مربوطه:	
شماره دانش‌آموزی:	وقت: ۱۰۵ دقیقه		
ردیف	صفحه‌ی اول	سوالات امتحانی	ماشین حساب آزاد است.
۱	از یک ورق MDF به ابعاد 245×183 سانتی‌متر، قرار است صفحات میز بیضی شکل با قطر بزرگ 120° و قطر کوچک 60° سانتی‌متر، برش بزنیم، محاسبه نماید، اولاً چند صفحه میز را می‌توان تهیه نمود، ثانیاً درصد دورریز آن را به دست آورید.	۲	۲
۲	بالای پنجره‌ای به صورت کمانی بوده، به طوری که دهانه آن 150° و ارتفاع کمان 30° سانتی‌متر باشد، شعاع کمان را محاسبه نمایید.	۳	۳
۳	کل مواد شکستنی که شرکتی در سال مصرف می‌کند، پنج میلیون ریال است. اگر احتمال موادی که خواهد شکست 25 هزار ریال تخمین زده شود، درصد شکستن مواد برای شرکت را حساب کنید.	۴	۴
۴	هزینه یک ساعت کار یک دستگاه اره نواری را با توجه به موارد زیر به دست آورید. – ارزش دستگاه 12 میلیون ریال – ساعت کار روزانه 8 ساعت – 270° روز کاری در یک سال – حقوق ماهانه کارگران 3 هزار تومان – اجاره سالان 2 هزار تومان در ماه – استهلاک سالانه 10° درصد – نصب و راهاندازی و تعمیرات و نگهداری جمعاً سالانه 7 درصد – 80° درصد قیمت ماشین را وام با 20° درصد بهره، به طور دو ساله – بیمه $2/0^\circ$ درصد – توان دستگاه 12 کیلووات و هر کیلوواتی 30 ریال – سایر موارد 5 درصد جمع موارد قبلی	۵	۵
۵	در یک کارگاه کاینت‌سازی از نوعی دستگیره استفاده می‌شود. اقلام زیر نشان‌دهنده مقدار خرید و مصرف آن طی شش ماه است. ارزش موجودی دستگیره باقی‌مانده را در پایان دوره به روش میانگین متحرک تعیین کنید.	۱۵	۱۵ فروردین (خرید) قیمت هر عدد 1200 ریال

نام و نام خانوادگی:	باسم‌هه تعالیٰ تاریخ امتحان: ۱۳۸۳/۱۰/۰		
رشته: صنایع چوب و کاغذ	اداره‌ی آموزش و پرورش ناحیه ۱ همدان		
موضوع امتحان: محاسبات فنی (۳)			
شماره‌ی صندلی:	هنرستان فنی برادران دیاج		
شماره دانش‌آموزی:	نام دبیر مربوطه:	وقت: ۱۰۵ دقیقه	
ردیف	ماشین حساب آزاد است.	سؤالات امتحانی	صفحه‌ی دوم
۱	۳۰ فروردین (خرید) ۱۲ اردیبهشت (صرف) ۱۵ خرداد (خرید) ۲۰ خرداد (صرف) ۱۰ تیر (خرید) ۱۲ مرداد (صرف) ۲۵ شهریور (خرید)	قیمت هر عدد ۱۵۰۰ ریال — قیمت هر عدد ۱۳۰۰ ریال — قیمت هر عدد ۱۴۰۰ ریال — قیمت هر عدد ۱۵۰۰ ریال	۱۸۰ عدد ۱۵۰ عدد ۶۰ عدد ۱۰۰ عدد ۸۰ عدد ۲۰۰ عدد ۶۰ عدد
۳	در یک کارگاه برای تولید قطعه کاری، عملیات بشن، رنده و فرز کاری باید صورت گیرد. در صورتی که اطلاعات زیر در دست باشد، تعداد ماشین‌های (اره، رنده و فرز) لازم را برای تولید این قطعه کار مشخص کنید. - حجم تولید سالانه (میزان تقاضا) ۴۸۰۰۰ عدد - ساعت کار سالانه ۲۴۰۰ ساعت - درصد ضایعات محصول ۱۰ درصد - زمان استاندارد عملیات بریند هر قطعه ۵ دقیقه - زمان استاندارد عملیات رنده کردن هر قطعه ۳ دقیقه - زمان استاندارد عملیات فرز کاری هر قطعه ۱ دقیقه		۶
۲	اگر ارزش ماشین‌های یک واحد تولیدی ۲۵ میلیون تومان باشد، با محاسبه‌ی روش نزولی استهلاک بر مبنای ۱۰ درصد، ارزش ماشین‌های این واحد تولیدی را پس از گذشت ۲ سال برآورد کنید.		۷
۳	برای تأسیس شرکتی ۲ میلیارد ریال لازم است، اگر قرار باشد ۷۰ درصد آن را وام با بهره ۱۲ درصد بگیریم، در صورتی که دوره ساخت یک سال و دوره بازپرداخت پنج سال باشد، محاسبه کنید، قسط ماهانه را.		۸
۲۰	موفق باشید	جمع بارم	

			نام و نام خانوادگی: باسمه تعالی تاریخ امتحان: ۱۴۰۴/۳/۱۶ رشته: صنایع چوب و کاغذ اداره‌ی آموزش و پرورش ناحیه ۱ همدان موضوع امتحان: محاسبات فنی (۳)
			شماره‌ی صندلی: هنرستان فنی برادران دیباچ نام دبیر مربوطه: نام دبیر امتحان شماره دانش‌آموزی: وقت: ۲ ساعت
ردیف	مشخصات وام :	منطقه‌ی اول	ماشین حساب آزاد است.
	<ul style="list-style-type: none"> - بهای هر مترمکعب آب ۱۵۰ ریال - بهای هر مترمکعب گاز ۱۶۰ ریال - مبلغ وام ۵۰۰ میلیون ریال - سود بانکی ۱۶ درصد - زمان ساخت یکسال - زمان بازپرداخت ۳ سال <p>مطلوبست :</p>		
۱	- تعداد دستگاه‌های مورد نیاز		۲/۵
۲	- مبلغ مواد (والار) مورد نیاز سالانه		۲/۵
۳	- سطح زیربنای انبار مواد برای مصرف ۶ ماه (حداکثر ارتفاع طول والار)		۲/۵
۴	- محاسبه استهلاک ماشین‌آلات به روش تزولی برای سه سال		۲/۵
۵	- مبلغ قسط ماهانه		۲
۶	* هزینه انرژی (آب و برق و گاز) در سال		۳
	* روش‌نای ۸ ساعت در روز		
	* دستگاه‌ها ۶ ساعت در روز		
	* گاز ۶ ماه از سال به طور ۲۴ ساعته		
۷	جهت کنترل موجودی کالا در انبار، اطلاعات زیر در اختیار است.		
	- حد مطلوب یا متوسط موجودی کالا را محاسبه نمایید.		
	- کمترین و بیشترین مدت تحویل کالا ۵ و ۱۵ روز می‌باشد.		
	- کمترین و بیشترین مصرف روزانه ۱۰۰ تا ۲۰۰ عدد است.		
	- سفارش جدید ۳۰۰ عدد خواهد بود.		
۸	ارزش و موجودی کالاهای باقیمانده را در طی خرید و مصرف لیست زیر به روش LIFO و میانگین وزنی به دست آورید.		

نام و نام خانوادگی:	باسم‌هه تعالیٰ	تاریخ امتحان:	۱۳۸۴/۳/۱۶	
رشته: صنایع چوب و کاغذ	اداره‌ی آموزش و پرورش ناحیه ۱ همدان			
موضوع امتحان: محاسبات فنی (۳)				
شماره‌ی صندلی: هنرستان فنی برادران دیباچ			نام دبیر مربوطه:	
وقت: ۲ ساعت			شماره دانش‌آموزی:	
ردیف	ماشین حساب آزاد است.	سوالات امتحانی	منطقه‌ی اول	شماره
۸۳/۷/۱ –	خرید از قبل	۲۰ عدد	فى ۵ هزار تومان	۳
۸۳/۷/۵ –	خرید	۱۵ عدد	فى ۵/۱ هزار تومان	
۸۳/۷/۱۰ –	صرف	۱۷ عدد	—	
۸۳/۷/۱۵ –	صرف	۱۲ عدد	—	
۸۳/۷/۲۰ –	خرید	۱۵ عدد	فى ۴/۸ هزار تومان	
۸۳/۷/۲۵ –	صرف	۱۸ عدد	—	
۸۳/۷/۳۰ –	خرید	۱۰ عدد	فى ۵/۲ هزار تومان	
۸۳/۸/۵ –	صرف	۱۱ عدد	—	۲۰
	جمع			

بسمه تعالیٰ

سؤالات امتحان درس محاسبات فنی (۳) رشته تحصیلی صنایع چوب و کاغذ پایان ترم ۷۸/۷۷
صفحه‌ی اول زمان: ۱۰۵ دقیقه
** هنرستان فنی دیباچ همدان *

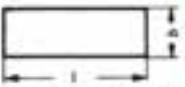
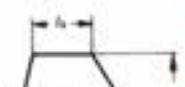
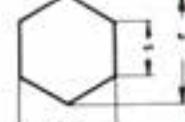
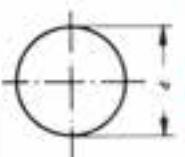
ردیف	نام:	شماره دانش آموزی:	بارم														
۱	لیست چوب از میز مریع شکل رو به رو را که از جنس راش می‌باشد محاسبه نمایید. مشخصات: - صفحه از تخته خردہ چوب ۱۸mm با دور روکش ۱mm بوده و از چهار طرف لب چسبان (mm) ۲۵×۲۰ دارد.		۳														
۲	هزینه‌های یک شرکت تولید کننده تخته لایه طی یک دوره به شرح زیر است، هزینه‌های این شرکت را طبقه‌بندی و برآورد نماید. (واحد هزار ریال) <table style="margin-left: auto; margin-right: auto;"><tr><td>۳۸۵۰</td><td>- آب و برق مصرفی</td><td>۲۵۰۰۰</td></tr><tr><td>۷۵۰</td><td>- بینه</td><td>۴۴۸</td></tr><tr><td>۱۸۰۰۰</td><td>- استهلاک ماشین‌ها و تجهیزات</td><td>۱۲۰۰۰</td></tr><tr><td>۷۵۰</td><td>- حقوق کارمندان</td><td>۳۶۰۰</td></tr><tr><td>۲۰</td><td>- روغن و سرویس کاری</td><td>۵۰۰</td></tr></table>	۳۸۵۰	- آب و برق مصرفی	۲۵۰۰۰	۷۵۰	- بینه	۴۴۸	۱۸۰۰۰	- استهلاک ماشین‌ها و تجهیزات	۱۲۰۰۰	۷۵۰	- حقوق کارمندان	۳۶۰۰	۲۰	- روغن و سرویس کاری	۵۰۰	۱/۵
۳۸۵۰	- آب و برق مصرفی	۲۵۰۰۰															
۷۵۰	- بینه	۴۴۸															
۱۸۰۰۰	- استهلاک ماشین‌ها و تجهیزات	۱۲۰۰۰															
۷۵۰	- حقوق کارمندان	۳۶۰۰															
۲۰	- روغن و سرویس کاری	۵۰۰															
۳	ارزش ماشین‌های یک واحد تولیدی هم‌اکنون ۲۵ میلیون تومان است پس از گذشت ۳ سال به روش نزولي ارزش آن‌ها بر حسب نزدیکی درصد چه قدر است؟	۱/۵															
۴	در یک کارگاه کابینت‌سازی از نوعی دستگیره در تولید کابینت، استفاده می‌شود. اقلام زیر نشان‌دهنده مقدار خرید و مصرف آن طی ۳ ماه است. ارزش موجودی دستگیره باقي مانده را در پایان دوره به روش میانگین متحرک تعیین کنید.																

بسمه تعالیٰ

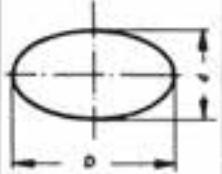
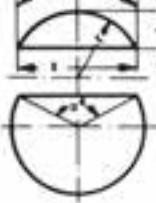
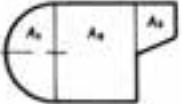
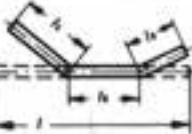
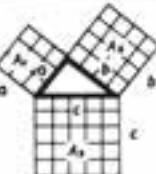
سؤالات امتحان درس محاسبات فنی (۳) رشته تحصیلی صنایع چوب و کاغذ پایان ترم ۷۸/۷
صفحه‌ی اول زمان: ۱۰۵ دقیقه
** هنرستان فنی دیباچ همدان *

ردیف	تاریخ	عملیات	تعداد	قیمت هر واحد	
۳	/۱/۵	خرید	۱۲۰	۲۰۰	
	/۱/۱۵	خرید	۱۶۰	۲۲۰	
	/۱/۲۵	صرف	۱۵۰	-	
	/۲/۲۰	خرید	۱۰۰	۲۵۰	
	/۳/۱۰	صرف	۱۳۰	-	
۲	۵	در یک کارگاه برای تولید قطعه کاری، عملیات برش، رنده و فرزکاری باید صورت پذیرد. در صورتی که اطلاعات زیر در دست باشد، تعداد ماشین های (اره، رنده و فرز) لازم را برای تولید این قطعه کار چوبی مشخص نمایید.			
		- حجم تولید سالانه قطعه (میزان تقاضا)	۴۵۰۰۰ عدد		
		- ساعت کار سالانه	۲۵۰۰ ساعت		
		- درصد ضایعات محصول	۱۰	درصد	
		- زمان استاندارد عملیات بریدن هر قطعه	۵ دقیقه		
		- زمان استاندارد عملیات رنده کردن هر قطعه	۴ دقیقه		
		- زمان استاندارد عملیات فرزکاری هر قطعه	۱ دقیقه		
۲	۶	مساحت انبار محصول یک کارگاه درسازی را برای مدت سه ماه برآورد کنید در صورتی که میزان تولید هر روز ۵۰ عدد، ضریب تراکم ۱۰ درصد، فضای راهرو ۵۰ درصد، ارتفاع مجاز ۳ متر، ابعاد متوسط هر عدد در $2m \times 90cm \times 5cm$ و هر ماه ۲۵ روز کاری است.			
	۷	اگر سرمایه یک واحد تولیدی در حال تأسیس ۴ میلیون تومان و وام مورد انتظار معادل ۷۰ درصد این مبلغ باشد با نرخ ۱۸ درصد محاسبه نمایید. (الف) سود دوره ساخت (بکسال) (ب) سود دوره بازپرداخت (هفت سال) (ج) مبلغ اقساط ماهانه			
۱۵	جمع بارم				

جدول (ض - ۱) رویه‌ها (سطوح)

نام رویه	مقدار سطح	رسما (نمای)
	مقدار سطح مول (زیر) = طول $\times$ عرض مول عرض دو سطح $A = l \cdot b$ $S = \sqrt{A}$	
	مقدار سطح مول (زیر) = عرض $\times$ ارتفاع $\times \frac{1}{2}$ $A = \frac{l \cdot b}{2}$ $S = \sqrt{A}$	
	مقدار سطح مول (زیر) = عرض $\times$ ارتفاع $\times \frac{1}{2}$ مقدار سطح دو سطح مول عرض کوچک + مول عرض بزرگ $A = \frac{(t_1 + t_2) \cdot b}{2}$ $t_1 = 300, t_2 = 250$ $b = 0.4 \text{ m} = 0.3 \text{ m}$ $t_2 = \frac{0.3}{2} = 0.35 \text{ m}$ $A = 0.35 \text{ m} \cdot 0.25 \text{ m} = 0.0875 \text{ m}^2$ $A = 1.5 \cdot 0.35 \cdot SW$ $A = 0.75 \cdot r \cdot SW$	
	مقدار سطح مول عرض کوچک $\times$ مول عرض بزرگ $\times \frac{1}{2}$ مول عرض کوچک $\times$ مول عرض بزرگ $\times \frac{1}{2}$ $r = 47.3 \quad 0.25 \text{ m}$ $SW = 41$ $A = 0.25 \cdot 47.3 \text{ mm} \cdot 41 \text{ mm} = 1454 \text{ mm}^2$	
	مقدار سطح سطح مقطع سیم $\pi \times \text{ قطر} \times \frac{1}{2}$ عیط مقطع دایره ای شکل $A = \frac{\pi \cdot d^2}{4}$ $U = \pi \cdot d$ $d = 0.785 \cdot d^2$ $d = 1.13 \sqrt{A}$	
	مقدار سطح میان سطح دایره کوچک میان سطح دایره بزرگ $A = \pi \cdot D^2 - \pi \cdot d^2$ $A = 0.785 \cdot (D^2 - d^2)$ $A = \pi(D - d)$ $A = \pi(d - 1)^2$ $A = 3.14 \cdot (20 \text{ mm} - 2 \text{ mm}) \cdot 2 \text{ mm} = 113 \text{ mm}^2$	

جدول (ض - ۲)

 <p>$D = 80 \text{ mm}$, $d = 60 \text{ mm}$</p> <p>$A = 3,14 \cdot \frac{80 \text{ mm} \cdot 60 \text{ mm}}{4} = 3768 \text{ mm}^2$</p> <p>$d : D = 60 : 80 = 3 : 4 = 0,75$</p> <p>$U = 80 \text{ mm} \cdot 2,7637 = 221 \text{ mm}$</p>	<p>مقدار سطح: مثلاً کوچک × مثلاً بزرگ</p> $A = \pi \frac{D \cdot d}{4}$ $U = \pi \frac{D + d}{2}$ <table border="1"> <thead> <tr> <th>$\frac{d}{D}$ مثلاً کوچک</th> <th>$U = \frac{D + d}{2}$ مثلاً بزرگ</th> <th>$\frac{d}{D}$ مثلاً بزرگ</th> <th>$U = \frac{D + d}{2}$ مثلاً کوچک</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>0,9</td> <td>2,9866</td> <td>0,5</td> <td>2,4221</td> </tr> <tr> <td>0,8</td> <td>2,8361</td> <td>0,4</td> <td>2,3013</td> </tr> <tr> <td>0,7</td> <td>2,6912</td> <td>0,3</td> <td>2,1930</td> </tr> <tr> <td>0,6</td> <td>2,3527</td> <td>0,2</td> <td>2,1010</td> </tr> </tbody> </table>	$\frac{d}{D}$ مثلاً کوچک	$U = \frac{D + d}{2}$ مثلاً بزرگ	$\frac{d}{D}$ مثلاً بزرگ	$U = \frac{D + d}{2}$ مثلاً کوچک	0,9	2,9866	0,5	2,4221	0,8	2,8361	0,4	2,3013	0,7	2,6912	0,3	2,1930	0,6	2,3527	0,2	2,1010
$\frac{d}{D}$ مثلاً کوچک	$U = \frac{D + d}{2}$ مثلاً بزرگ	$\frac{d}{D}$ مثلاً بزرگ	$U = \frac{D + d}{2}$ مثلاً کوچک																		
0,9	2,9866	0,5	2,4221																		
0,8	2,8361	0,4	2,3013																		
0,7	2,6912	0,3	2,1930																		
0,6	2,3527	0,2	2,1010																		
 <p>$r = 80 \text{ mm}$, $\alpha = 90^\circ$</p> <p>$b = \frac{3,14 \cdot 80 \text{ mm} \cdot 90^\circ}{360^\circ} = 62,8 \text{ mm}$</p> <p>$A = \frac{62,8 \text{ mm} \cdot 40 \text{ mm}}{2} = 1256 \text{ mm}^2$</p>	<p>مقدار سطح: مثلاً کوچک × مثلاً بزرگ</p> $A = \frac{b \cdot r}{2}$ $b = \frac{\pi \cdot d \cdot \alpha}{360}$ $A = \frac{\pi \cdot r^2 \cdot \alpha}{4 \cdot 360}$ 																				
 <p>$r = 60 \text{ mm}$, $\alpha = 90^\circ$</p> <p>$A = \frac{3600 \text{ mm}^2}{2} \left(\frac{90^\circ}{360^\circ} - 1 \right) = 1026 \text{ mm}^2$</p>	<p>مقدار سطح: مثلاً دایره همای مثلاً</p> <p>عاسته دایره</p> $A_{\Delta} = A_Q - A_Q$ $A = \frac{1}{2} r^2 \left(\frac{\alpha^2 \cdot \pi}{1800} - \sin \alpha \right)$ <p>عاسته نیزیر</p> $A = \frac{2}{3} \cdot r \cdot h$ $\alpha = 2r \cdot \sin \frac{\pi}{2}$ $h = \frac{1}{2} \tan \frac{\pi}{4}$ 																				
 <p>یک سطح فر دهنده ایجاد کرد و سطح که ساخت ایجاد اساسی میشود عاسته کرد</p> <p>مقدار ساخت سطح کل مساوی است</p> <p>با اینجا ساخت های سطح خواهد بود</p>	<p>مقدار سطح کل مساوی است</p> <p>مقدار ساخت سطح کل مساوی است</p> <p>با اینجا ساخت های سطح خواهد بود</p> $A = A_1 + A_2 + A_3 + \dots$ 																				
 <p>طول گشته شده مساوی طول سوتی است. طول سوتی برگایی، سطح بیگرد</p> <p>$h_1 = 100 - 2 \cdot 5 = 90$</p> <p>$h_2 = 50 - 5 = 45$</p> <p>$h_3 = 40 - 5 = 35$</p> <p>$l = 90 \text{ mm} + 45 \text{ mm} + 35 \text{ mm} = 170 \text{ mm}$</p>	<p>طول گشته شده مساوی طول سوتی است. طول سوتی برگایی، سطح بیگرد</p> $l = h_1 + h_2 + h_3 + \dots$ 																				
 <p>$a = 3$, $b = 4$</p> <p>$c = \sqrt{3^2 + 4^2} = \sqrt{25}$</p> <p>$c = 5$</p>	<p>قضیة فیثاغورث</p> <p>در حالت فلائم الایمنی عده در گزین سطح (در) مساوی است با سطح مقدار</p> <p>سطح بیگرد</p> $c^2 = a^2 + b^2$ $c = \sqrt{a^2 + b^2}$ $a = \sqrt{c^2 - b^2}$ $b = \sqrt{c^2 - a^2}$																				

جدول (ض - ۳)

جسام		جسام
<p>اجسام</p>	<p>حجم: مقطع × طول</p> <p>در جوهر اقسام متعدد و انتزاعی که بطور مابین و بین شده باشد باید مقطع متوجه را فراز داشت که اینکه مقطع پستان</p> <p>گپهاش: یک هرمن مقطع گپهاش × ارتفاع</p> <p>دوزن: سر × حجم مخصوص</p> <p>مقطع چانی متوجهها: = صفحه نامم امقطع باش</p> <p>مقطع چانی استوانهها: = عرض × طول (یا مقطع متوجه)</p>	<p>$V = A \cdot l$</p> <p>$V = A \cdot h$</p> <p>$G = V \cdot Q$</p> <p>$M = \sum A_i$</p> <p>$M = \pi \cdot d \cdot l$</p>
	<p>وزن سنج: $G = \frac{A \text{ mm}^2 \cdot l \text{ m} \cdot Q \text{ kg/dm}^3}{1000}$</p> <p>ستاره های ۱ + خود لایه</p> <p>$20 \times 8 \times 150, Q = 7,8, G/m \approx 1,26 \text{ kg/m}$ $V = 0,2 \text{ dm} \cdot 0,08 \text{ dm} \cdot 1,5 \text{ dm} = 0,024 \text{ dm}^3$ $G = 0,024 \text{ dm}^3 \cdot 7,8 \text{ kg/dm}^3 = 0,187 \text{ kg} \text{ oder:}$ $G = 1,26 \text{ kg/m} \cdot 0,15 \text{ m} = 0,189 \text{ kg}$.</p> <p>$M_{\text{ت}} D = 30 \text{ g}, l = 750, t = 2 \text{ Ms} \Rightarrow j = \tau$ $Q = 8,5 \text{ kg/dm}^3, G/m \approx 1,5 \text{ kg/m}$ $V = (0,3 \text{ dm} \cdot 0,02 \text{ dm}) \cdot 0,02 \text{ dm} \cdot 7,5 \text{ dm} = 0,132 \text{ dm}^3$ $G = 0,132 \text{ dm}^3 \cdot 8,5 \text{ kg/dm}^3 = 1,122 \text{ kg} \text{ oder:}$ $G = 1,5 \text{ kg/m} \cdot 0,75 \text{ m} = 1,125 \text{ kg}$.</p>	
	<p>مقطع گپهاش × ارتفاع</p> <p>مقطع مثلث × ارتفاع = $\frac{1}{2} \times \text{مقطع چانی هرمن}$</p> <p>مقطع چانی عرض × ارتفاع = $\frac{1}{2} \times \text{مقطع چانی هرمن}$</p> <p>ارتفاع چانی هرمن</p> <p>$A = 30 \text{ cm}^2 \text{ هرمن}$ $h = 8 \text{ cm}, a = 6 \text{ cm}$ $30 \text{ cm}^2 \cdot 8 \text{ cm} = 80 \text{ cm}^3;$ $t = \sqrt{64 \text{ cm}^2 + 9 \text{ cm}^2} = 8,34 \text{ cm}.$</p>	<p>$V = \frac{A \cdot h}{3}$</p> <p>$M_k = \frac{\pi \cdot d \cdot t_k}{2}$</p> <p>$t_k = \sqrt{h^2 + (d/2)^2}$</p> <p>$t_k = \sqrt{h^2 + (d/2)^2}$</p>
	<p>حجم هر چند = $V = A_m \cdot h$</p> <p>ارتفاع × مقطع متوجه</p> <p>روز چانی مذکور = $V = \frac{h}{3} (A_1 + A_2 + \sqrt{A_1 \cdot A_2})$</p> <p>مقطع هر چند = $A_g = \frac{a_1 + a_2}{2} \cdot h_g$</p> <p>ارتفاع متوجه چانی</p> <p>$a_1 = a_2 = 10 \text{ cm}, h = 7 \text{ cm}$ $a_1 = a_2 = 8 \text{ cm}, h = 7 \text{ cm}$ $A_g = \frac{100 \text{ cm}^2 + 64 \text{ cm}^2}{2} = 82 \text{ cm}^2$</p> <p>$V = 82 \text{ cm}^2 \cdot 7 \text{ cm} = 574 \text{ cm}^3$</p> <p>$t_1 = \sqrt{\left(\frac{10 \text{ cm} - 8 \text{ cm}}{2}\right)^2 + (7 \text{ cm})^2} = 7,07 \text{ cm};$</p> <p>$A_1 = \frac{10 \text{ cm} + 8 \text{ cm}}{2} \cdot 7,07 \text{ cm} = 63,6 \text{ cm}^2$</p>	

انتقال کالا بین انبارها

شماره :

انبار صادرکننده :

تاریخ :

انبار دریافت کننده :

خواهشمند است کالاهای زیر را به این انبار منتقل فرمایید.

ردیف	نام کالا	کد کالا	مقدار مورددرخواست	مقدار تحويلی	قیمت واحد	قیمت کل	ملاحظات

نام و امضای مسئول انبار متقاضی : ... تاریخ : ...
در کارت انبار ثبت شد.

شماره:

تاریخ:

نام و شماره‌ی انبار:

قسمت برگشت دهنده:

(برگشت کالا به انبار)

شماره‌ی قسمت:

وضعیت		قیمت کل	قیمت واحد	واحد مقدار	تعداد یا مقدار شماره‌ی کالا	نام و مشخصات کالا	ردیف
اسقاط	اصلاحی	سالم					

نام و امضای برگشت دهنده:
نام و امضای انباردار:
توجه: شماره کالا با در نظر گرفتن وضعیت کالا مشخص می‌شود.
کالای سالم شماره قبلی   کالای قابل تعمیر شماره قبلی   کالای اسقاط بدون شماره
با ذکر کلمه مستعمل

فرم شماره ۲

درخواست خرید

شماره: ....

نام انجیار درخواست کننده :

تاریخ: .....

به: اداره تدارکات:

احنام، زیب که مورد درخواست واحد ..... است، در اینار موجود نیست.

در صورت موافقت، خواهشمند است خریداری شود و تحويل اين انبار گردد.

ردیف	نام کالا	کد کالا	تعداد یامقدار موردن تقاضا	برآورد قیمت کل واحد	ملاحظات

نام و امضای مسئول تدارکات:

ردیف ... تأمین اعتیار گردید.

ماده ...

از محل اعتبار:

نام و امضای مسئول امور مالی:

مدى ر شركت يا مؤسسه:

احازه داده می شود که طبق مقررات خریداری شود.

سفارش خرید

نام واحد درخواست کننده:

شماره‌ی سفارش:

تاریخ:

شماره درخواست کالا:

تاریخ درخواست کالا:

شرکت ..... خواهشمند است کالای زیر را با توجه به شرایط ..... به این سازمان اشیای تحويل نمایید.

شماره‌ی ترتیب	شرح کالا	کد کالا	مقدار	واحد	ملاحظات
نام و امضای مسؤول سفارشات:	نام و امضای مدیر مالی:	محل تحويل :	تاریخ مورد نیاز :		

فرم شماره ۴

رسید انبار مستقیم

شماره :	قسمت درخواست کننده:				
تاریخ :					
شماره‌ی دستور کار:	کد قسمت:		شماره‌ی سفارش خرید:		
ردیف	نام و مشخصات کالا	تعداد یا مقدار دریافتی	قیمت واحد	قیمت کل	سایر اطلاعات
نام و امضای دریافت کننده:		نام و امضای تحویل‌دهنده:		نام و امضای انباردار:	
نام و امضای قیمت‌گذار :					

فرم شماره ۵

رسید ابزار

شماره :

قسمت درخواست کننده:

تاریخ :

شماره‌ی دستورکار:

ردیف	نام و مشخصات ابزار	تعداد یا مقدار دریافتی	سایر اطلاعات

نام و امضای دریافت کننده: نام و امضای انباردار:

فرم شماره ۶

نام و شماره‌ی انبار:	حواله‌ی انبار	شماره:	تاریخ:	نام و شماره‌ی انبار:				
قسمت درخواست کننده:	شماره دستور کار	نام درخواست کننده:						
ردیف	شماره‌ی درخواست	شماره کالا	شرح کالا	واحد	نرخ	مقدار	قیمت	شماره‌ی کالا
نام و امضای قیمت‌گذار:				نام و امضای انباردار:				
در کارت انبار ثبت گردید				نام و امضای تحويل‌گیرنده:				

فرم شماره ۷

درخواست کالا

شماره:

تاریخ:

تحویل فرماید.

لطفاً کالاهای زیر را برای مصرف در قسمت

ردیف	کد کالا	شرح کالا	تعداد	واحد	ملاحظات
درخواست کننده:		تصویب کننده:			
حواله‌ی انبار شماره: صادر شد درخواست خرید شماره: صادر شد					

فرم شماره ۸

صورت مجلس تحويل کالا

تاریخ :

شماره :

در تاریخ ..... با حضور امضاکنندگان زیر کمیسیونی به منظور تحويل تعداد .....
قلم لوازم مشروح در صورت حساب شماره ..... تشکیل شد و در نتیجه قبض انبار شماره .....
صادر و در دفاتر اموالی منعکس گردید.

تحویل گیرنده‌ی مسئول انبار مرکزی: تحویل دهنده‌ی جنس:

اداره کارپردازی و خدمات:

فرم شماره ۹

قبض انبار

شماره :

تاریخ :

نام و شماره‌ی انبار

شماره‌ی سفارش خرید

کالای زیر که به موجب درخواست خرید شماره	به	از طرف	فاكتور شماره
خریداری گردیده است،			بارنامه شماره
			و سط
			وارد شد.
			انبار

مخصوص حسابداری		واحد	تعداد یا مقدار	کد کالا	نام کالا	ردیف
مبلغ کل	بهای واحد	جنس				

نام و امضای مسئول انبار:
در کارت انبار ثبت گردد.

فرم شماره ۱۰

فهرست منابع

- ۱- آپل - اصول طراحی کارخانه، چاپ سوم، جهاد دانشگاهی صنعتی شریف ۱۳۶۹
- ۲- امیر شاهی، منوچهر اصول کارپردازی و انبارداری در مؤسسات دولتی - مرکز مدیریت دولتی ۱۳۶۸
- ۳- انواری رستمی - علی اصغر، مرتضی صغیری عراقی، سیستم‌های خرید و انبارداری، چاپ اول، طراحان نشر ۱۳۷۱
- ۴- بروک، هوراس، ترجمه حسن مدرکیان، اصول و کاربرد حسابداری صنعتی جلد ۱ و ۲، نشر سیمرغ... ۱۳۷۲
- ۵- حاج بابائی، رضا، مظاہر ضیائی، خلاصه مراحل اصولی طراحی کارخانه و ارزیابی مالی پژوهه - تحقیقات مهندسی جهاد اصفهان - چاپ اول ۱۳۷۲
- ۶- حاج شیرمحمدی، علی، اصول برنامه‌ریزی و کنترل تولید و موجودی‌ها، انتشارات ارکان ۱۳۸۴
- ۷- شیلو - جدول‌های برق و سtermان، چاپ دوم، کتابفروشی دهخدا، ۱۳۷۲
- ۸- کتب فنی، آموزش متوسطه، وزارت آموزش و پرورش
- 9 - 2x4 Furniture , Stevie Hender Son 1993 ۱۳۸۴
- ۱۰- مجله صنایع چوب ۱۳۸۵
- ۱۱- قانون کار، تدوین سیدمهبدی کمالان ۱۳۸۵

